

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

O carieră bună.

Vięta omului e o luptă continuă purtată pentru acoperirea număróselor trebuințe ce i-se ivesc în cale. Și trebuințele acestea cresc și se înmulțesc cu anii, din momentul întrării omului în lume până la așezarea sa în mormânt.

Vięta nu e deci așa de ușoră decât păcatul omului a făcut necesară isgonirea sa din rai și punerea sa sub pedepsa de a-și agonisi ce-i trebuie „întru sudorea feței sale”.

Și totuși, filosofia viețuirii pe acest pământ e atât de simplă și atât de ușor de împlinit: *rógă-te și muncesc!*

Rugăciunea dă omului tărie pentru a pute munci, munca 'i dă mângăere și bucurie, căci vede că 'și umple bine locul pe această largă lume.

Poporul nostru le-a împlinit conștientos pe amândouă: *s'a rugat și a muncit*; și tocmai această bună însușire a ținut vięta în el.

Românul în toate întâmplările de cari se lovesce, fie fericite sau nefericite, primul gând și 'l îndreptă la Dumnezeu, dela care știe că vine toate; și în rugăciune vede el mijlocul cel mai puternic de a isbuti în întreprinderile sale. Când se culcă și când se scólă; când se pune și când se ridică dela masă; acasă și la câmp; când e zi frumoasă sau e furtună năprasnică: Românul la Dumnezeu se gândește întâiu, pe el îl laudă și lui îi mulțimesce pentru cele date, precum tot pe el îl rógă pentru delăturarea relelor cu cari se vede amenințat.

Negreșit, că nefericirile cele multe și grele trecute peste capul Românului l-au întărit atât de mult în credința cătră Dumnezeu; pentru-că vedându-se singur în lume, neprijinit și neajutorat de nimeni, vedea el că numai în puterea dumnezeiască pôte să-și mai pună nădejdea, dela ea mai pôte aștepta tăria de a birui singur toate necasurile venite asupra sa.

Să ne rugăm deci și să muncim.

Bine; dar' ce să muncim? Ciobanul dela oi și plugarul de pe câmp nu 'și pune întrebarea acésta, pentru-că pentru el cercul de muncă e bine stabilit. Tot așa și pentru mestegugariul inițiat fie în orice ram. al industriei. Întrebarea sună deci numai aceloră, cari după ce au supt ani dearândul hrană spirituală prin diferitele școle, așteptă să li-se dea și cuvenitul teren de muncă, pentru a-și valida forțele și cunoscințele.

Și acest teren de muncă e astăzi greu de câștigat, deosebi pentru tinerii nostri. Pe terenul vieții publice, fie la administrație, fie în justiție, nu prea ni-se face loc, nouă, Românilor inteligenți, cel puțin nu în proporția forțelor noastre numerice; ear' dacă ni-se face, condițiunile sunt de așa, că nu fie-care are inima de a le accepta și a se supune lor.

Puținele școle medii ce le avem sunt provădute cu multe puteri tinere didactice; de mare sucrescență nu prea avem deci trebuință nici pentru ele. Ear' celelalte cariere cam tot închise sunt pentru tinerimea noastră. Nu ne rămâne deci ca sigură carieră decât *preoția* și *cariera învățătorescă*; și de aceea îmbulzela va începe să fie cam mare pe ambele aceste terene, singure deschise pe sēma tinerimei noastre, — în-cât se va impune cu timpul o alegere de material.

Și totuși mai avem cariere neexploatare, sau nu în deajuns exploatare.

O carieră sigură și frumoasă rămâne cea *militară*, și nu putem din destul îndemna părinții să o aleggă pe sēma fiilor lor, făcându-i să o îmbrățișeze cu totă căldura. O bună carieră mai e apoi acum și aceea a notarilor comunali și cercuali, de când prin introducerea cursurilor administrative li-se dă absolvenților posibilitatea de a înainta și la alte posturi frumoșe și de mare însemnatate administrative, cum e. postul de pretor, prim-pretor, vice-notar și chiar și protonotar comitatens.

Și asupra acestei cariere ținem să atragem atențiunea tinerilor nostri, precum peste tot a ómenilor nostri dela

sate. Căci nu e lucru irelevant, da-ă oficiul notarial e ocupat în comuna românescă de un Român sau de un străin. Pentru-că postul acesta e de mai mare importanță decum s'ar crede. Și precum peste tot un notariu bun și conștientos mult bine pôte face comunei, tot așa mult bine pôte face el și *neamului* și în deosebi *bisericii*, dacă e eșit din sinul acestora și are tragere de inimă și pentru una și pentru alta. Și se pôte óre aștepta un asemenea lucru de la notariul străin de neamul și de biserica la care aparțin locuitorii comunei în care se află?

De aceea, pentru a nu duce lipsă de aspiranți la asemenea posturi, va fi bine dacă cursurile administrative ce se vor deschide la toamnă vor avé cât de mulți ascultători, recrutați dintre tinerii nostri cu pregătirile necesare; și va fi bine, dacă conducătorii poporului nostru dela țera vor stăruir din toate puterile, ca la ori-ce eventuală vacanță, postul de notar comunal să fie împlinit totdeauna prin un om din neamul lor.

Cum am spus, postul, pe lângă aceea că e destul de frumos, bun și sigur, e și de o importanță atât de mare, în totă privința, în cât nu e bine să fie dat pe mâna străinilor. Nu ne putem explica mai pe larg; dar' cei-ce *vreau* să ne înțelégă, credem că ne-au înțeles.

O idee...

— Articol din „Drapelul”. —

(Urmare și fine.)

Un strigăt de desperare percurge de present Banatul și Ardealul și părțile ungurene locuite de Români. Este chestiunea *cuincuenalelor învățătoresci*, pe cari nația din cele mai multe părți, zice, că nu are de unde să le plătească.

Acest strigăt de desperare este cu atât mai dureros, cu cât bine știm, că dacă autoritățile noastre confesionale nu vor fi în stare să scóttă dela popor sumele necesare pentru aceste cuincuenale, atunci are să le dea statul. Ear' dacă le dă statul, atunci legea-i permite

ministrului anumite ingerențe în autonomia noastră bisericească, ingerențe, cari pot să zădărnicesc toate speranțele, ce le legăm cu drept cuvânt de școlele noastre confesionale. Pe de-o parte! Ear' pe de altă parte interesul de existență al învățătorilor nostri și progresul modern al învățământului în școlă ne impun, chiar din punct de vedere românesc, imperios, ca să dăm dascălilor nostri acele mici, dar' prin munca lor grea cu atât mai mult binemeritate cuincuenale.

Chestiunea acésta este și ardentă și gravă fără sēmē!

Gravitarea ei residă în faptul primejdiei, ce am atins mai sus, și în faptul, că nici consistóarele noastre, nici protopopiatele noastre, nici multe dintre comunele noastre nu mai au resurse bănesci pentru acoperirea cuincuenalelor învățătoresci, ear' poporul în cele mai multe locuri preferă școla de stat, decât să dea 'un crucer mai mult pentru dascălul școlei confesionale!

Ce-i dar' de făcut? De unde să se iee banii, cari nu-s? Și cum să-i scóti?

Pentru mine este evident, că banii acestia trebuie storși dela obștea românescă, dela societatea mare a poporului român de ambele confesiuni, isvorul nesecat de bănișori, din care ne-am cultivat, ne-am crescut și ne-am fortificat cu toții: indiviđi, reuniri, școle și biserici. Căci obștea acésta, har Domnului, are bani și-ți dă, dacă știi cum să-i scóți!

Astfel am ajuns dar' la chestiunea esențială: la *modul cum* să mai scótem banii de lipsă dela obștea recalcitrantă?

Răspund: într'un mod fórte ușor, fórte plăcut, fórte instructiv și . . . pentru pungă aproape nesimțit! . . .

Cine a urmărit cu atențiune activitatea „Societății noastre pentru fond de teatru român” și a cetit anuarele ei din urmă din multe puncte de vedere fórte interesante, s'a putut convinge despre sporul rapid al reprezentațiunilor noastre de diletanți mai cu sēmă în comunele rurale. Acum 3 ani d. es. numărul total al acestor reprezentațiuni teatrale de diletanți la noi era abia de 74, ear' în anul ultim n-rul lor s'a aruncat la 114.

Datele statistice fórte interesante ale „Societății noastre pentru fond de teatru român”, durere, nu s'au putut estinde și asupra sumelor de *venit curat* realizate de diletanții

FOIȘORA

Să-l urmăim!...

de

Henryk Sienkiewicz.

(Urmare)

El trebuia să móră. Ea de asemenea trebuia să móră. Sentința fusese dată. Nime nu putea să-l scape. Asupra ei de asemenea sentința fusese pronunțată și îi părea că amēndoi erau legați printr'un fel de frăție în nenorocire și mórte.

Pe când însă *El* mergea cătră cruce cu credința într'o viętă viitoare, ea era lipsită de acésta credință.

Și aproape de *El* ea venise să capete speranța.

În depărtare sgomotul se mărea; un șuer, în urmă un urlat rēsunară, apoi totul amuți.

Se auđia zângănitul armelor și pașii grei ai legionarilor. Mulțimea se da înapoi, se depărta încet și escorta care conducea pe condamnați ajunse până la înălțimea unde era litiera.

Înainte, pe de laturi și în urmă, cu un pas lin și cadențat, mergeau soldații; la mijloc se zăriau trei cruci, cari păreau că înainteză singure, într'atât erau de plecați sub greutatea lor ómenii, cari le duceau.

Se putea vedé numai de cât că Nazarineanul nu era printre acești 3 ómeni. Pe fața celor doi condamnați se vedéu urmele desfrului și crimei, pe când al treilea, un țeran în vîrstă, ducea de sigur crucea în locul altuia.

În urma lor mergea Iisus din Nazaret întré doi paznici. O manta de purpură era aruncată pe desupra vestmēntului seu, și de pe fruntea sa, încoronată cu cunună de spini, picura sânge. Picăturile roșii îi curgeau încet pe față și câte unele i-se închegau pe frunte, asemenea unor bobite de răsură sau unor mărgeanuri dintr'un șir de mătânii.

Era palid și înainta binișor, cu pas slab dar' sigur.

În mijlocul batjocurilor mulțimei, el părea afundat într'o visare, ce trecea dincolo de marginile lumii văzute; pe trecea dincolo de pământ și surd la strigătele de ură; avea un aer de ertare, care întrecea mēsură ertărei ómenesci, de compătimire, care întrecea mēsură milei ómenesci, luminat deja de aureola

infinitului, cu totul deasupra rēului pămēntesc, blând și îndurerat de suferința întregului univers.

— „Tu ești adevērul!” — șoptiră buzele tremurătoare ale *Antei*.

Cortegiul se găsia acum aproape de tot de litieră și se oprí chiar o clipă spre a înlesni soldaților să deschidă cu forța o trecere.

Antea vedea pe Nazarinean la câțiva pași de ea. Vedea adierea ușoră jucându-i-se în păr, reflexurile roșiatice ale mantalei cădēnd pe fața lui palidă și străvezie.

Mulțimea, care se grămădia de toate părțile în jurul lui, încunajura într'un cerc strins pe soldați, cari fură nevoiți să-și încórde arcurile, ca să apere pe condamnat de furia poporului.

Peste tot nu zăria de cât: pumni amenințători, ochi eșii din orbite, dinți lucitori, buze pline de spumă, din cari țîșneau numai blesteme.

El aruncă o privire împrejur, ca și cum ar fi voit să întrebe: „Ca vi-am făcut eu óre?”

Apoi își ridică ochii spre ceru și se ruga.

— *Antea! Antea!* strigă Cinna.

Dar' ea nu mai auzea chemarea. Lacrimi mari îi curgeau de-alungul obrazilor ei ofiliți;

și uitase de bólă; își uitase că de-atâtea amar de zile nu-și părăsise litiera; se ridicase și tremurând din tot corpul, ca copleșită de milă, de compătimire și eșită din minți, începuse să zmulgă zambilele și florile de mărce-i împodobiau litiera și să le arunce sub picioarele Nazarineanului.

Îndată se făcu tăcere. Totă glóta ómenescă rămăsă uimită la vederea acestei Romane, care aducea omagii condamnatului.

Acesta își îndreptă privirea spre fața palidă a bolnavei, și buzele sale se mișcară ca pentru o binecuvēntare.

Antea căzu pe perinile litierei. Se simția inundată de un torent de lumină, de bunătare, de speranță și de fericire, și încă odată murmură:

— „Tu ești adevērul!”

Apoi, din nou lacrimile o podidiră.

Condamnatul se depărtase deja. Soldații îl conduceau spre locul unde, într'o scobitură de stâncă, se înălțau cei trei stlpi ce trebuiau să țină crucea.

O clipă mulțimea împedică pe Antea de a-l vedé; dar' locul supliciuului fiind ridicat, îi revēdu îndată fața palidă și cununa lui de spini.

(Va urma.)

noștri de pretutindeni. Dar' din câte rapoarte am cettit prin ziare, nu cred că greșesc, dacă stabilesc cu 50 corone suma minimală a venitului curat de reprezentație, ear' macsimul cu 300 corone, — așa încât în termin de mijloc poți socoti circa 100 corone venit curat după fie-care reprezentație de diletanți. Sumele aceste toate au fost destinate pentru scopuri culturale române, adică în cifre: cam 11.400 (unsprezece mii și 400) corone a contribuit în anul expirat obștea românească pentru scopuri culturale și — ceea-ce e de mare importanță — a contribuit această sumă fără greutate, vesel și bucuros din prisosul seu și în schimb a petrecut o sêra plăcută, a învățat ceva, s'a ales cu un capital mai mic sau mai mare de idei, de simțiri, de interes idealistic.

Nu numai că nimeni nu a regretat bănișorii pe cari i-a dat, dar' știu de bună-sămă, că toți au părăsit teatrul de diletanți cu dorul viu, ca să se repeteze această plăcere pentru el cât mai curând, cât mai des!... Iți vine nația la teatrele de diletanți, de nu o poți reține, nu s'o mai îndemni!

Astfel dar' cele 114 reprezentațiuni de diletanți nu numai că nu au sleit punga obștei românești, dar' au fost un prilej *supărător de rar* pentru Români, în cari s'eși pôtă petrece și s'eși pôtă învăța ceva pe banii lor bucușori dați!

Ei bine, de ce se nu exploatăm noi acest izvor nesecat de bani: *reprezentațiile de diletanți*, într'un mod *sistematic și rațional* în interesul școlilor noastre? De ce se nu organizăm oficial din centru, dela *consistore* și protopopiate în fie-care comună astfel de reprezentații de diletanți? De ce se nu impună autoritățile noastre superioare, școlare și bisericești fie-cărui paroh și învățător, ca în comună să se aranjeze — în loc de una în 3 ani — în tot anul câte 2 reprezentațiuni de diletanți, având, se înțelege, a se folosi venitul curat pentru plădirea cvinevenaliilor chiar a dascălului arangiator sau pentru alte trebuințe obștesci bisericesci-școlare?

Esecutate aceste dispozițiuni cu rigóre și luând numai 2 reprezentațiuni pe an, în cele vr'o 1200 de comune locuite de Români ale patriei noastre, și luând ca venit curat numai absolutul minim de 50 corone dela 1 reprezentație, avem suma totală de 120.000, adică *una sută și douăzeci mii de corone*. Și se nu-și uite: suma acesta nu este un capital, ci — dacă ideea se esecută — ea este o rentă anuală, este un venit anual perpetuu, care cu lădirea gustului pentru teatru, *numai crește pôte și nici decum nu pôte scăde!*

Ce folose imense ni-ar aduce nouă organizarea sistematică și cu un plan bine definit a reprezentațiunilor teatrale de diletanți, pusă sub aripa religio-morală a bisericii și întocmită întru spriginirea școlilor naționale! Ce avânt ar lua părăginita noastră literatură dramatică și încă în direcția poporală! Ce câmp vast de distracție edificătoare s'ar da poporului nostru scos din atmosfera de băgău și vinars a crâșmelor dela sate! Ce propagandă de idei naționale-culturale s'ar pôte face în popor prin mijlocirea teatrului! Ce nobilitare a gustului, a vieții de toate zilele s'ar pôte efectui astfel! Ce apropiere între elementele, de obicei desbinate prină pismă și ură, ale cărturarilor noștri dela sate, ce emulație nobilă s'ar pôte sădi în raporturile lor sociale desolate! Și în fine eară și eară: câți bani s'ar pôte aduna spre întimpinarea celor mai ardente nevoi și lipsuri obștesci!

Și pedecă reală și materială nu există pentru punerea în ființă a acestei idei atât de folositoare.

Piese teatrale potrivite deja acum avem destule, și în timpul din urmă deodată în mai multe locuri se publică tot mai multe, mai bune și mai ieftine ediții. Ear' dacă trebuința și deci căutarea ar fi mai mare, de bună-sămă că și producțiunea s'ar îndoi și întrei. În acest punct dar' pedecă nu este.

În fie-care sat, unde se află un preot și un învățător, cât de inapoiati s'e fie acestia, tot pot îneciocăla cu elevii mai mari ai școlei, sau cu adulții, sau cu membrii familiilor fruntașe din sat 2 reprezentanții teatrale pe an: De es. una la Crăciun și alta la Paști. Și dacă — ceea-ce nu cred — în 200 de comune din 1200 nici atât nu s'ar pôte face, apoi se pôte face în restul de 1000 și din prisosul acestora ar căde vre-o sfârșitură și pentru cele 200 de comune bătute

de Dumnezeu cu conducători nevrednici și netrebnici!

Locale pentru teatru?.... Diletanților nu le trebuie edificii teatrale. Reprezentația de diletanți se ține în sala școlei, se ține în curte, se ține într-o sură, se ține într'un șopron adaptat, — unde se pôte și unde este mai potrivită în comună.

Eată dar' că nu există nici o pedecă reală pentru-ca ideea trup s'e se facă.

Singura pedecă ar pôte fi numai în nețermurita noastră prostie, proverbială noastră negligență și tradiționala trândăvie. Ei bine, dar' proștilor, negligenților și trândavilor nu le putem ajuta. Prăpădescă-se cu o zi mai curând, ca să facă loc unei generații mai bune, mai cuminte, mai energice și mai harnice!

*
Eu dacă ași fi vlădică, ori consistor, ori ordinarier bisericesc ce ași face?

1. Ași da o pastorală și un ordin călduros și imperios protopopilor, ca să inițieze sub consecuența disciplinară în fie-care comună a lor *ținerea de 2 reprezentații teatrale de diletanți obligatorie pe an*, cu a căror pregătiri și arangiere s'e fie din oficiu însărcinați preoții și învățătorii locali: una la Crăciun, alta la Paști.

2. Din venitul curat eu ași reține 20% d. es. pentru înființarea unui fond cultural la biserica locală respectivă, 20% ași incassa pentru înființarea și alimentarea unui alt fond central cultural al protopopiatului, ear' 60% ași lăsa să se întrebuințeze pentru necasurile curente ale școlei și bisericii locale, în prima linie pentru acoperirea cuincuenaliilor resp. salariilor învățătoresci, ear' unde nu e nevoie de aceasta, pentru alte trebuințe culturale.

3. Ași cere anual rapoarte esacte și detaiate dela protopopi despre mersul și rezultatele noiei întreprinderi financiare-culturale și ași esercia o controlă severă pentru prosperitatea ei.

Eu așa ași face.

Alții pôte vor afla o modalitate mai potrivită. Fôrte bine.

Vorba e: dacă suntem de acord că ideea pusă aci e de natură a ne scăpa de mari perpleșități și a salva mari interese naționale? Da, sau ba?

Dacă: da, așteptăm, ca cei chemați să se cugete grabnic și serios la realizarea ei, — dacă: ba —: să aușim motivele contrariilor! eu stau gata la o discuție cinstită și serioasă....!

Dar' eu mă tem de alta. Mă tem, că cei mai mulți mi-or da dreptate și totuși nu se va face nimic. Ear' atunci?....

Atunci împlinise-va scriptura: *Perirea ta din tine Israile!*

Zis-am și aștept!

Sorcovă.

Dela sate.

Examen școlar în Agnita.

— 23 Maiu v.

În 19 Maiu v. a. c. s'a ținut examenul la școla noastră română gr.-or., din opidul *Agnita* în prezența d-lui adm. proppesc *N. Moldovan*, a d-lor învățători *I. Savu* din Șulumberg și *I. Hertzogă* din Proștea, a comitetului parochial în frunte cu preotul local și alți poporeni din Agnita.

Cei 61 elevi prezenți au fost examinați din toate obiectele prescise pentru o școlă poporală și anume: Religia, L. Română, L. magiară, Comput, Geografie, Ist. univers. și patriei, Constituția patriei, Istoria nat. și fisica, Economie, Gimnastică și cântări.

Amintesc în general, că disciplina de admirat ce domnesce în școla condusă de cunoscutul, harnicul și de laudă vrednicul învățător *I. Paicu*, nu cred să existe în o a 2-a școlă pe Valea Hărtibaciului! — Nește răspunsuri așa de precise, respect și la înțeleș date, ce eșiau și din rostul celui mai mititel copil, nici că ne putem închipui.

Dacă voi mai spune că coplii începători știau, să cetască în abc. fluent; știau să numere până la 20, înainte și înapoi și să facă socoteli practice cu acești Nri, sunt sigur, că nu 'mi va contrazice comisiunea examinatoră constatătoare din d-nii sau amintiri, ci va zice cu mine împreună că esamenul a avut succes splendid.

Dacă voi mai adauge și aceea, că ordinarier a avut 98 elevi, cari toți au cercetat

școla și voi mai spune, că atât din L. română cât și din cea magiară, unde deschideau cartea acolo ceteau, — fără pic de greșală, și în fine: că am rămas uimiți de răspunsurile lor din toate obiectele de învățământ; cred că voi pôte zice cu dl Hertzogă: „Cum de a putut ajunge dl Paicu așa departe cu elevii săi“!? — și pe deplin justificate vor fi vorbele d-lui Paicu, adresate domnului Hertzogă în decursul examenului, — care cu tot dreptul voia să se convingă, că într'adevăr așa este lucrul, după cum apare: dicându-i „Frate Hertzogă! Dă-le „Telegraful“ sau altă foie că tot așa vor ceti!“

Pentru acest examen strălucit a fost remunerat pe deplin prin cuvintele de mulțămită, ce i-a adresat dl adm. proppesc — dându-i mâna — și prin complăcerea și via satisfacțiune sufletescă generală.

Notez, că la dorința d-lui administrator s'a făcut câteva mișcări gimnastice în școlă. La vorba „sus!“ exprimată de dl Paicu, ca trași de un fir electric deodată și începătorii, au fost în picioare; câteva exemple toate făcute cu tact ne-a mulțămît pe deplin.

Din cântările bisericesci cuprinse în cartea d-lui *Cunțan*, numai podobiile nu le știu — Dacă nu este prea mult, apoi destul este!?

Din cele lumesci, mi-am însemnat cu bucurie melodia lui „Deșteptăte Române“ aplicată la „Un tată din vechime“. Judece și cugete-și ori și cine în ce stadiu am fost cei de față. Căci „Marșul“ e oprit în școlile noastre. Dar' omenii chibzuitori află modalități a-l înlocui.

Dee D-zeu, ca numai astfel de învățători să întâlnim prin școlile noastre, și Românul va trăi.

Urmăzătorii-ți calea cea spinosă a virtuților dle Paicu, pe care ai apucat și de 5 ani mult ai înaintat, ca să te binecuvinte Israile!

Posiția 'ți este bună în centru, căci spre centru se îndreptă privirile omenilor bine simțitori.

Prea Veneratul Consistoriu se va îngriji încă de un demn protopresbiter, pentru mult cercatul nostru tract; atunci cetatea va fi întărită și nu vor lipsi nici redutele, altcum toate în fum se vor prefăce. S. S.

Nr. 4545/1901 școl.

Notă.

Cartea „Drepturile și datorințele învățătorilor confesionali români, pe baza legilor și ordinațiunilor ministeriale, a regulamentelor școlastice confesionale și hotărîrilor curiale și judiciare remase în vîgore, de *Petru Conda*, învățător, Sibiu, tiparul și editura W. Kraft 1901“, ca îndreptariu potrivit în toate afacerile ce privesc școla română și învățătorii ei, se recomandă atențiunii învățătorilor, preoților și protopresbiterilor și pentru procurare în bibliotecile școlare.

Din ședința cons. archid. ca senat școlar, Sibiu 24 Maiu 1901.

Revistă esternă

Armistițiul în Transvaal. Se telegrafază din *Londra* dto 10 Iunie, că un ziaru de acolo este informat afirmative din izvor bun, că între *Kitchener* și *Botha* s'a încheiat *Mercuri pace interimară*, ale cărei condițiuni se țin în secret. Conform acestei informațiuni speranța încheerii păcii definitive cuprinde tot mai mult teren. La acesta se pôte deduce și din faptul, că în ultimele 24 ore a fost sistată plecarea vapoarelor cari aveau marșruta pentru Africa de sud.

Soția lui *Botha* a fost primită Luni în audiență la șeful ministeriului coloniilor, ear' mai târziu a avut pertractări cu *Roberts* și cu ministrul de războiu.

*
Alianța triplă balcanică. Știrile despre încheerea unei convențiuni militare între Bulgaria, Serbia și Muntenegru, lansate nu de mult în presa europeană, se confirmă acum prin faptul împlinit. Semioficiosa ministeriului de externe al Rusiei, „*Petersburgskaja Wjedomosti*“ mai zilele trecute tracta despre necesitatea alianței între cele trei state slave din Balcani opinând că „*federația*

balcanică e posibilă, dar' numai sub următoarele condițiuni:

Înainte de toate nu este permis a lăsa, ca sferile de interese să se reslătescă, ear' a doua: la această convenție trebuie să fie părtașă o astfel de putere, care să fie capabilă a restrînge între anumite margini forțele centrifugale ale singuraticilor membri ai alianței.

Acestui ballon d'essay i-a urmat apoi în curând realizarea, ceea-ce rezultă din faptul, că mai multe ziare de frunte din *Petersburg*, între cari și „*Newoje Wremja*“, raportază că „încheerea federației militare balcanice e iminentă“.

Tratativele au fost conduse de colonelul *Leontiev*, atașatul militar rusesc din București, ear' rezultatul lor a fost accelerat în câtva și de ententa greco-română.

*
Fasiunea lui Sarafov. Cu ocasiunea procesului în afacerea asasinării lui *Mihăileanu* și *Fitovski*, acușaii negau că ar fi stat în legătură cu *Sarafov* ori ar fi corespondat cu comitetul revoluționar din Bulgaria. Acesta o susținea morțiș și însuși *Sarafov* în închisura din Sofia. Având însă să fie ascultați și din partea judeului instructor bulgar, pentru a judeca în cauza lui *Sarafov*, și guvernul român neînvoindu-se să 'i estradee, acestia au fost ascultați în închisura din România, în prezența unei comisiuni, și cu această ocaziune condamnați au făcut destăinuiri sensaționale despre banditismul comitetului lui *Sarafov*; au mărturisit și aceea, că *Sarafov* însuși a instruat pe Bulgarii din București, cum să asasineze pe regele *Carol*. S'a constatat și aceea, că epistola de la dosarul actelor de la tribunalul de Ilfov, cea mai puternică dovadă despre conspirațiunea contra regelui *Carol*, e scrisă de însuși *Sarafov*.

Fasiunile aceste au fost comunicate lui *Sarafov* în Sofia și i-s'a arătat și epistola. Când *Sarafov* a vădut epistola, a îngălbinit, apoi a cerut două ore timp de cugetare, ca să pôte fasiona onorabil. A mărturisit apoi că *fôrte mare parte din acușele ridicate contra lui sunt adevărate*, se scusă însă, că prin procederea sa a voit să serviască marilor interese naționale ale poporului bulgar. *Totodată a ridicat acușe grave contra principelui Ferdinand și s'a declarat gata a dovedi că principele și bărbații de stat ai Bulgariei au jucat un joc urât cu comitetul revoluționar.*

Fasiunea lui *Sarafov* a produs mare panică în cercurile politice din Sofia.

NOUTĂȚI

Împăratul vorbește românește. Cetim în „*Deșteptarea*“ din Cernăuți: „Betrânul polișt român din Rădăuți, Scanteie, istoricesce, că zilele trecute a fost la Viena cerându-și audiență la Maiestatea Sa Împăratul *Francisc Iosif*. Primit în audiență, poliștul a vorbit numai în graiu românesc, desfășurându-și dorința. Și mare a fost bucuria vechiului slujbaș vădend că și Împăratul vorbește cu el numai în limba română. Reintors din Viena, betrânul polișt istoricesce tuturor cum a fost primit în audiență și cât de bine vorbește Împăratul limba română. Se va fi mirând însă moșnegul, cum de așa de mulți domni diregători din Bucovina nu cunosc limba română și nici nu-și prea bat capul să o învețe, când însuși Împăratul nu s'a simțit prea pe sus decât să se apuce să învețe limba noastră română“.

*
Deputația mohamedană — la împăratul. Ceea-ce atât de mult au solicitat mohamedanii din Bosnia și Hertegovina, în fine li-s'a realizat totuși. Alaltăieri (10 Iunie) în rëndul audiențelor generale a fost primită în audiență la *M. Sa* în Viena și deputația mohamedană.

*
Alegere de preot — cu vîrsare de sânge. Cetim în „*Magyarország*“ de eri, că alegerea de paroh în *Bihardioszeg* (districtul oradan al diecesei *Aradului*), efectuită Joi (6 Iunie), s'a sfîrșit cu strășnică bătaie între partidele celor doi concurenți, așa că a trebuit să întrevină gendarmeria.

Cu majoritate de un vot invinsese partidul concurentului tiner (capelanul din *Laz*) față cu partidul concurentului betrân (un preot de 60 ani) și de aci bătaia.

Restălmăcire. Confrăii dela Arad, reproducând unele pasaje din articolul de fond apărut în nrul 57 al ziarului nostru, vreau să scotă din ele concluziuni cu totul greșite. Ne întreabă așa: „Cum adevă: Românii cei pacinici, ai căror fruntași erau ridicăți cu forța din locuțele lor ordonanțelor (lui Hieronymi)? Guvernul lua măsuri esecptionale, deși Românii n'au făcut nimica, și „Telegraful“ află justificate măsurile?”

Nu, domnilor, nu acesta e înțelesul scriselor noastre. Guvernul a luat măsuri esecptionale, pentru-că se temea că Românii nu vor mai putea rămâne pacinici, după cele întâmplate. Ținem deci de justificate ordonanțele lui Hieronymi pentru situația de atunci a guvernului, — pe care de altcun singur și-o crease! E destul de clar și de — logic?

Patriarhul Ioachim III, Vineri (7 Iunie) sfântul sinod din Constantinopol a ales patriarh ecumenic pe arhiepiscopul Ioachim. Alegerea va fi supusă spre aprobare sul-tanului.

Posturi de notari. De la pretura din Vinga (comitatul Timiș) e scris concurs la postul de notariu comun al *Jadani* (comună românească). Termin de concurs 22 Iunie, alegerea în 24 Iunie. Dotația 1400 corone salarior, 200 cor. relut de lemne, 80 cor. pausal de birou și călătorie, cuartir în natură și taxele statutare pentru lucrările private. Ale-sul va avé să îndeplinească și agendele de matriculant.

De la pretura din Teregoia (comitatul Caraș-Severin) e scris concurs la postul de notariu cercual în cercul *Corneareva* compus din comunele românești Corneareva și Bogol-tin. Termin de concurs 25 Iunie, alegerea în 27 Iunie. Dotație: 1200 corone salarior, 160 cor. pausal de birou, 450 cor. pausal de vectură, 160 cor. pausal de diurne, 192 cor. pausal pentru lemne de încălzit, 160 cor. simbria servitoriului de birou, 140 cor. pen-tru spesele efective împreunate cu oficiul de matriculant, 522 cor. pentru cancelist, cuar-tir în natură cu supraedificate economice și grădină. La cererea de concurs e a se ală-tura și un act prin care se se atesteze, că concurentul știe și limba română.

Potop de lacuste. În Spania, regiunile La-Manchei, roiuri imense de lacuste fac mari devastări în sâmnături. Ele umblă în roiuri așa de mari, în cât acopăr unele ținuturi de pâr-că s'au lăsat nori pe ele. Din cauza lor e împedecată chiar și comunicația trenurilor.

Causa sporirii lacustelor e, că locuitorii în timpul din urmă au pusitii foarte multe pasări cântătoare.

Bani rusești pentru Buri. Sâmbătă a sosit la Bruxella comitetul bur, care avuse misiunea de a face propagandă în Rusia în favoarea cauzei Burilor. A raportat presidentului Krüger, că a colectat 150 mii de ruble (571.500 corone). În conversația cu membrii comitetu-lui Krüger s'a exprimat foarte optimistic asu-pra situației Burilor, zicând întră altele, că pe cât de sigură e pentru ei învingerea, pe atât de inevitabil e, că Englezii vor perde Caplandul și vor fi înfrânți total în Africa. Bétrânul president crede firm, că dacă răs-boiul va mai dura mult, marile puteri vor în-treveni în favoarea Burilor.

Numai trei. În 16 Maiu a. c. femeia Susana Apahidean lui Ioan, din comuna Agâr-biciu (tractul Turda) a dat naștere la trei fetițe. Atât mama cât și fetele sunt deplin sănătoase. Nu e mirare, că rămân atâtea fete nemăritate când numărul lor deodată se în-mulțesc cu trei.

Bigotism. În spitalul „Sf. Iosif“ din Düsseldorf era bolnavă de mörte soția lu-crătorului Fassbender, care simțindu-și sfâr-șitul cerea într'una să-și vadă soțul, ca să și iee rămas bun dela el. Aceluia însă nu i-s'a permis să între la bolnavă, spunându-i o călugăriță, că „așa a poruncit dl capelan“. Indignat de această soțul a cerut explicări, la ce călugărița i-a răspuns:

— Nu ești cunoscut bisericesc cu soția ta; n'ai deci nici un drept la ea!

Omul a cerut îndată intervenția poli-ției, dar' nici ampoliatul polițienesc nu i-a putut esopera întrarea, cu tôte că prin do-cumente oficiale a legitimat că Fassbender e soț legitim (după căsătoria civilă) al bolna-vei. După câteva ore călugărița l'a lăsat apoi să între, zicându-i următoarele:

Acum poți să-ți vezi soția, căci a murit deja. Casul se confirmă întocmai prin scri-sôrea capelanului, adresată unui ziariu cler-ical, în care zice că a trebuit să procedă astfel, ca „să salveze fericirea vecinică a fe-meii“.

Probabil, că afacerea va da ansă la interpelațiuni în dieta imperială.

Orcan ucigaș. Săptămăna trecută unele regiuni ale Bulgariei au fost bătute de tem-pestăți, cărora chiar și ômeni li-au cădut jertfă. Astfel: în hotarul orașului *Slive* tul-

gerul a ucis o întrăgă ciurdă de vaci (230), cum și pe păstorii lor; în *Plovdiv* fulgerul a lovit într-o casă, ucigând pe cei doi locu-itori ai casei; în *Vidin* fulgerul a lovit în casarma pompierilor, isbind la pământ pe doi pompieri, ear' în *Oscovița* povoiul a fost așa de oribil, încât apele au dus și înecat turme și ciopôră întregi și a rupt mulțime de poduri; asemenea și numeroșe vieți de om au cădut victimă furiei valurilor.

În părțile Orăzii-mari, pe la Bratca, încă a fost Duminecă mare furtună, împre-unată cu tunete și fulgere îngrozitoare, după cari a urmat adevărat potop; văile s'au umflat și au inundat satul pe unele locuri până la înălțime de peste un metru; un ciobănel de doisprezece ani a fost răpit și dus de valuri, asemenea și animale numeroșe s'au pusitii, ear' recolta e total nimicită.

Cununie. Dr. George Popovici s'a cu-nunat Sâmbătă (8 Iunie) în *Cernăuți* cu dom-nișôra Maria Șendrea, fiica senatorului Stefan Șendrea din Bucuresci.

De Wett — în Budapesta. Ioan De Wett, nepotul eroului comandant bur Cristian De Wett, în turneul seu prin Europa pentru a face propagandă în favoarea cauzei Burilor, însoțit de comandantul bur Dr. Valentin și de presidentul ligei internaționale burofile Br. Eugen Reibni z, a sosit Duminecă la Budapesta, unde a luat parte la serviciul divin celebrat în biserica reformată din piața Calvin, ear' după amiază la meetingul arangiat în „Tattersal“ în favoarea Burilor și a ținut po-porul un avântat discurs despre suferințele fraților sei de a casă, despre lupta eroică întră apărarea libertății și patriei lor și des-pre crudelitățile ôstei engleze, făcând la fine apel cătră națiunea magiară să protesteze contra răpirei libertății și independenței Bu-rilor. Discursul a fost ținut în limba bură, apoi talmăcit pe ungurește din partea profe-sorului Dr. Carol Szalay.

Meetingul a votat o moțiune de protes-tare contra continuării războiului și contra atrocităților engleze, cum și de apel cătră guvernul Ungariei, ca să inițieze demersuri pentru curmarea războiului.

La meeting au luat parte aprôpe cinci-zeci mii de ômeni; ordinea a fost esemplară.

„Concordia“. Facem cunoscut cetito-rilor nostri, că tragerea irevocabilă a câști-gurilor loteriei arangiate în favoarea reuniunii „Concordia“ a ziariștilor din Austria, va avé loc în 25 Iunie 1901. Câștigul principal este de 30.000 corone. Atragem atențiunea asupra anunțului de pe pagina a IV-a.

Credință până dincolo de mormânt. Cum se știe, întră notabili chinezi cari la cererea puterilor europene au fost decapitați ea pedepsă pentru revolta boxerilor, e și mi-nistrul de războiu *Ki-Siu*, decapitat în 8 Fe-bruarie a. c. O revistă japoneză, ce apare în Berlin, publică în numărul seu mai nou următoarele detaiuri despre decapitarea mi-nistrului:

Soția ministrului deja des de dimi-netă aștepta pe soțul ei la locul de perzare. Nu se bocea și nu recrimina. Când i-a sosit soțul, l'a salutat cordial, apoi s'a încins întră ei următoarea conversație:

— Totdeauna 'mi ziceai, că bucuros ai murî pentru patria ta. Acum a sosit în fine momentul, când ți-se împlinesce dorința.

— Bucuros mor pentru patria mea, — a răspuns *Ki-Siu* — nu sunt însă în clar că pentru-ce trebuie chiar azi să mor. Am întrebă pe un străin ori de știe dör' el, de ce m'au arestat, și dînsul mi-a răspuns, că am comis mare crimă contra imperiului chinez, fiind-că sunt boxer. I-am explicat că nu sunt amic al boxerilor, la ce el m'a îmbiat cu un păhar de vin.

— Nenorocirea ta însă, — mângăia pe condamnatul la mörte soția lui, — va scăpa de mörte nu numai pe miliônele de locuitori ai capitalei, ci și pe prințul Tuan.

— Atunci tôte sunt bune, bucuros mă despart de lumea această.

— În edictul împărătesc stă scris, că străinii au pretins mörtea ta, fiind-că ești amic al boxerilor și tu ai început războiera cu străinii. Azi ți-se încheie ori-ce activitate.

— Se încheie. Una te rog însă, nu mă consola. O singură durere am în această ul-timă clipită a vieții mele: că nu am putut lua parte la înmormântarea mamei mele și nu pot să cresc pe fiica noastră. Nu am altă dorință, de cât, ca în ceealaltă lume să fiu earăși împreună cu tine.

— Te urmez! — i-a șoptit impresio-nată soție-sa.

Cam la o oră după această conversare *Ki-Siu* a fost decapitat. Ear' s'era la opt ore soția și fiica lui au luat otravă. Soția a fost mântuită de mörte prin ajutorul medical, fiica însă a murit. După câteva zile însă, într'un moment când nu era păzită, soția de-capitatului a luat de nou otravă, și a urmat pe soțul ei și pe fiica-sa în ceealaltă lume.

Știri mörunte. Conform recensămên-tului din 26 Martie, *Parisul* are 2.714.086 locuitori. — Guvernul *Statelor-Unite* a hotărît, ca ômenilor atacați de tuberculosă să nu le mai permită imigrarea pe pământ american. — Săptămăna trecută un foc pus anume a mistuit trei jugere de pădure în „Dealul cor-bului“ (pe hotarul comunei Feneșel lângă Cluj). — Societatea literară și tipografică „Pallas“ din Budapesta a realizat în anul trecut un profit de 88.999 corone. — Fecio-rașul de 16 ani Adolf Berg din Dunaföldvár voinđ să se scalde în Dunăre, a fost răpit de curentul apei și s'a înecat. — Asemenea s'au înecat în râul Ung în decursul scaldei doi soldați din garnișona de la Ungvár. — Conform rapörtelor oficiale în *Capstadt* au fost săptămăna trecută 18 îmbolnăviri de ciumă, cu 10 casuri de mörte. De tot s'au constatat până acum 684 îmbolnăviri și 308 decese.

PARTEA LITERARĂ.

Metropolia

Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania.

Studiu istoric despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colecțiune de acte. Din în-sărcinarea consistoriului metropolitan, de Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, etc. Sibiu, 1900. Tipografia Archidieceșană. (178+434 pag. 4°).

(Urmare).

A fost, fără îndoială, o alegere nime-rită, că consistoriul metropolitan a însărci-nat chiar pe Dl vicar *Pușcariu* cu elabo-rarea memoriului istoric, deoarece-ce dînsul în urma îndelungatei sale activități în sinul bisericii ort. române, precum și în urma legăturilor sale intime cu marele crea-tor al constituțiunii acestei biserici, nu numai că a avut ocaziune a cunoaște toate fazele restaurării metropoliei, ci le-a și putut apreția după adevărata lor impor-tanță. Această presupunere — după con-statările critice competente și nepreocu-pate — a fost pe deplin justificată prin lucrarea prezentată de Dl vicar.

Scrierea de care ne ocupăm se împarte în două părți principale; ea cuprinde anume un memoriu istoric asupra restau-rării metropoliei române ortodoxe (178 pa-gini), și în partea a doua actele și docu-mentele referitoare la această restaurare (434 pagini).

Ca *introducere* a memoriului autorul ne dă o scurtă *reprivire istorică* asupra stă-rilor bisericii ortodoxe române dela înce-puturile acesteia până pe la anii 1848/9, când luptele pentru restaurarea metropoliei încep a lua forme concrete. Această reprivire istorică, indispensabilă pentru apre-țierea reală a condițiunilor în cari s'a înce-put marea acțiune de restaurare a fost lucrată în parte după un manuscris inedit de istorie bisericească al lui Ioan cav. de Pușcariu, și espune pe rând starea bise-ricii sub regii Ungariei, sub principii calvini și pe timpul restaurățiunii, sub casa Habs-burgică și pe timpul unirei și în fine sub hegemonia sârbească. Acest din urmă ca-pitul, în proporțiune cu cele premergătoare, ni-se pare tractat cevași prea pe larg și cu un optimism puțin justificat prin ne-deamna sclăvie ce ierarhia sârbească — după-cum însuși autorul arată în părțile următoare — a impus-o bisericii române.

După această *introducere istorică*, me-moriul trece la adevăratul subiect, și îl espune mai întâi (pe pag. 42—88) într'o privire generală, care arată piedecile și greutățile-ce se opuneau restaurării metro-poliei, apoi într'o parte specială, care în-șiră în ordine cronologică singuraticile acțiuni săvârșite pentru reînființarea și întemeierea constituțiunii bisericesci.

În *partea generală* autorul înșiră pe rând *factorii contrari*, cu cari a trebuit pur-tată o luptă uriașă dar în fine biruitoare pentru recăștigarea metropoliei, și anume greutățile opuse de ierarhia sârbească, de regimul din Viena și de popoarele străine din țeară, de biserica catolică, și în fine greutățile interne în sinul bisericii ortodoxe (în deosebi ținuta episcopului Bucovinei Eug. Hacman).

Această parte a memoriului, — fără îndoială cea mai gingașă, — espune în mod obiectiv și fidel momentele înălțătoare ale luptei purtate de Metropolitul Șaguna

și de bărbații fruntași ai bisericii la re-gimul absolutistic din Viena pentru întemeierea autonomiei și constituțiunii bise-ricii ort. române. Natura publicațiunii a adus însă cu sine, ca în aprețierea multor momente mai însemnate ale mării acțiuni de restaurare să prevaleze punctul de ve-dere confesional asupra celui național. Nu-mai astfel se poate esplica, că cu toată accentuarea caracterului național al bise-ricii ortodoxe române, nu se ține în destul cont de imensul pericol al desnaționalisării și slavisirii Românilor și de împiedecarea înaintării culturii lor naționale prin ierar-chia sârbească, de câte-ori se trage o para-lălă între aceasta și între biserica unită ro-mână. Sub influința acestui punct de vedere memoriul este aplecat a vedé mâna ultra-montanismului și în evenimente și apari-țiuni, cari după părerea noastră n'au fost decât rezultate ale naționalismului român, precum s. ex. cunoscuta propunere a lui Al. St. Șuluț, pentru unirea tuturor Româ-nilor sub Șaguna ca metropolit (p. 69), apoi espunerile naționalistului autor al excelentei broșuri „Die Rechte der rom. Nation gegen die Angriffe der Sachsen“ (p. 69—70), și în fine justele espectorățiuni ale pururea im-parțialului Barițiu contra lui Friedenfels (p. 73). Pe același cont trebuie să punem și prezentarea înființării metropoliei unite române ca un adevărat desastru pentru biserica ort. română. (Va urma.)

Cărți și reviste.

Au apărut:

„*Transilvania*“, organul Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, Numărul IV. (Maiu), cu urmă-toriul sumariu: „Mörtea Huniadestilor“, de Iosif St. Șuluț; „† Dr. Eugeniu Mocionyi“ (necrolog); bibliografii și recensii („Metro-polia Românilor ortodoxi din Ungaria și Tran-silvania“ de Dr. Ilarion Pușcariu; „Cartea de aur“ de T. V. Păcățian, învitare la pre-numerațiune și alte notițe de literatură), apoi procese verbale din ședințele comitetului Aso-ciațiunii și din ședințele secțiunilor. Abona-mentul: pentru Austro-Ungaria 10 corone la an, pentru străinătate 12 franci (membrii Aso-ciațiunii o primesc gratuit) Adresa: Sibiu (Nagyszeben) strada morii Nr. 8.

Din public.*)

Mulțamită publică.

Subscriși în numele comitetului paro-chial din Săcădate, ne ținem de plăcută da-torință și pe această cale a ne arăta recunos-cința și mulțamita publică, acelor domni, cari au binevoit, pentru înfrumșetarea bisericii noastre, a dona de sărbătorile pogoririi Du-chului sfânt următoarele obiecte, și adevă:

Dl notar cemunal *Simion Grădinar* a procurat un iconostas frumos cu 70 corone.

D-na *Roza Silca* soția actualului învă-țător dela școala de stat din loc, o pânzătură de mătășă, lucrată cu mult gust și feliurite flori tot de mătășă, care s'a pus pe prătol, în preț de circa 50 corone, lucrată și înfrum-setată de mâna proprie. În fine proprietarul de frunte al comunei noastre *I. Jugărean* a contribuit la procurarea unor ornate biseri-cesci cu 40 cor.

Primescă deci marimioșii donatori, cari pentru înfrumșetarea casei domnului au jertfit suma amintită, „tôtă darea cea bună și darul desevășit de sus de la părintele luminilor“, cea mai deplină și fericită sănătate, ca la mulți ani să se îndulcăscă de privirea acestor frumoșe obiecte, precum poporul întreg s'a bucurat la prima privire.

Dee bunul D-zeu, ca și pe viitor să mai pôtă săvărși atari jertfe nobile și să le ser-văscă altora de exemplu.

Pentru comit. parochial:

Const. Prie,
paroch și președ.

Toma Măhără,
notar com.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Re-dacția nu primescă răspunderea.

Nr. 506/901

[80] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Bârghiș, protopresbiteratul Agnutei, devenită vacantă prin strămutarea preotului Ioan Dordea în comuna sa natală se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt celea fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post și pot lua informațiuni mai detaiate despre starea parochiei dela comitetul parochial și dela oficiul protopresbiteral avēnd a se presenta în vre-o Duminecă sēu sērbătōre în fața locului spre a face cunoscință cu poporul și a-și așterne suplicile de concurs instruite conform legilor în vigōre subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

Nocrichiu (Ujegyház) în 19 Aprilie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Moldovan
adm. prot.

Nr. 290.

[81] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea acelor două posturi învățătoresci dela șcōla română gr. or. din Sebeșul sāsesc se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu posturile acestea sunt:

a) câte 600 cor. salariu anual;
b) câte 200 cor. relut de cuartir și grădină.

c) cuincuenaliile legale.

Cei cari vor fi aleși sau instituiți sunt datorii a cânta Dumineca și sērbătōrea în strană și cu copii la liturgie.

Concurenții au sē și așternă cere-rile instruite conform normelor din vigōre în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și a se presenta poporului în vre-o Duminecă sau sērbătōre în biserică, spre a-și arăta des-teritatea în cântări și tipic.

Cunoscătorii de musică vor fi pre-feriți.

Sebeș, 24 Maiu 1901.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 289.

[82] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului al III-lea de paroch din parochia de clasa I. din Sebeșul sāsesc se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publi-care în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch din mijlōcele proprii ale parochiei dau suma anuală de

1629 cor. 60 fil, în privința cărora se pot trage informațiuni mai detaliate dela oficiul protopresbiteral și comite-tul parochial.

Concurenții au sē și așternă în ter-minul indicat cererile instruite conform Ș-lui 15 lit. a) din „Regulamentul pen-tru parochii“, subsemnatului oficiu pro-topresbiteral.

Sebeș, 24 Maiu, 1901.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 291.

[83] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învă-țătoresci din comunele mai jos însem-nate din protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

1. Deal cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc;
2. Căpâlna, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc;
3. Loman, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc;
4. Tărtăria cu salariu anual de 300 cor. în bani și 300 cor. în natu-ralii, cuartir și lemne;
5. Vingard, douē posturi, fie-care cu salariu anual de 600 cor., cuar-tir și grădină.

6. Rechita, un post în centrul Rechita, al doilea post în prediul Pur-căreți, fie-care cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne;

7. Șugag, douē posturi, fie-care cu salariu anual de 600 cor., cuartir în natură sau 100 cor. relut în bani, grădină și lemne de foc;

8. Sēsciori, pentru postul al doilea cu salariu anual de 600 cor., relut de cuartir și grădină 80 cor.; și pentru postul al treilea sistemizat nu-mai acum cu salariu anual de 200 cor. din cassa bisericeii, ear' 400 cor. ajutor dela stat, cuartir și grădină.

Cei, cari voesc a reflecta la pos-turile acestea au sē se prezenteze în vre-o Duminecă sau sērbătōre în co-munele respective, spre a-și arăta des-teritatea în cântări și tipic, pentru-că cei ce vor fi aleși sunt datorii a cânta Dumineca și sērbătōrea atât în strană, cât și cu copii la liturgie.

Concurenții au sē și așternă cere-rile instruite conform normelor din vi-gōre în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 24 Maiu, 1901.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșu-lui în conțelegere cu comitetele paro-chiale respective:

Sergiu Medean
protopresbiter.

[79] 2—3

Concurs repetiț

Pentru ocuparea postului de pa-roch în parochia de clasa a III-a Cē-rișor, tractul protopresbiteral al Hune-dōrei, se escrie prin această concurs nou

cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pen-tru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile instruite conform normelor în vigōre subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

Hațeg, 21 Maiu, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Hunedōrei.

Protopresbiterul:

Titu V. Gheaja
comis. consistorial.

Nr. 354—901

[78] 2—3

Concurs repetiț

Pentru ocuparea postului de pa-roch în parochia de clasa a III-a Chen-dremal, tractul protopresbiteral Un-

guraș, prin această se escrie din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în fōia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pen-tru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Concurenții și pot lua informațiuni mai de aprōpe dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și așterne rugările instruite conform legilor în vigōre la subscrisul oficiu protopresbiteral în termenul sus-indicat, și se pot presenta înaintea ale-gătorilor, înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sērbătōre în biserică pen-tru a cânta respective a celebra și a cuvēnta.

Fizeș-Sânpetru, 9 Maiu, 1901.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Ungurașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Pavel Roșca
protopresbiter

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiececană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvēntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vēnzare la **Tipografia și Li-brăria archidiececană în Sibiiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză nēgră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colec-țiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan de

Dr. II. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, vice-președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul: broș. **6 cor.**, leg. **7-70, 8-20 și 9-50 cor.**

Se pōte procura dela

Librăria tipografiei archidiececane Sibiiu.

Tragerea irevocabilă la
25 Iunie 1901.

Losuri „Concordia“
à 1 corónă

Căștigul principal
coróne **30.000** coróne

recomandă:

banca „**Bodencredit**“
în SIBIIU.

Nr. 76 5—